

ФІЛІППОВ Анатолій Петрович (29. 11. 1899, с. Глухівці Бердичівського пов. Київської губ., нині с-ще Хмельницького р-ну Вінницької обл. — 23. 04. 1978, Харків) — фахівець у галузі прикладної математики і механіки. Доктор технічних наук (1948), професор (1939), академік АН УРСР (1967). Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1968). Державна премія УРСР у галузі науки і техніки (1984, посмертно). Учасник 2-ї світової війни. Державні нагороди СРСР. Закінчив Харківський технологічний інститут (1920) та ІНО (1922). Працював у Харкові: 1920—25 конструктором на паровозобудівному заводі; 1925—28 — в Управлінні з будівництва електростанцій; 1928—31 — у тресті «Тепло і сила»; 1931—41 — в НДІ споруд; від 1945 — в системі АН УРСР: в Лабораторії гідравлічних машин (згодом — філія Інституту механіки, від 1954 — директор); 1948—72 — керівник філії Інституту технічної теплофізики, на базі якої створено Інститут проблем машинобудування (1972—78 — завідувач відділу нестационарних механічних процесів). Одночасно 1948—61 викладав у

Харківському політехнічному інституті. Наукові дослідження: прикладна теорія пружності, теорія коливань механічних систем, вплив руху вантажів на конструкції, оптимізація елементів конструкцій. Створив науковий напрям, пов'язаний з оцінкою міцності елементів сучасних конструкцій в умовах інтенсивних статичних та динамічних навантажень при урахуванні високотемпературних полів і впливу середовища. Один із перших широко використовував чисельні методи й обчислювальну техніку для розв'язання задач міцності в машинобудуванні та будівництві. Зробив вагомий внесок у розвиток теорії прикладних коливань.

Основні праці

Методы расчета сооружений на колебания. Москва; Ленинград, 1940; Колебания упругих систем. К., 1956; Колебания механических систем. К., 1965; Нестационарные колебания механических систем. К., 1966 (співавт.); Динамическое воздействие подвижных нагрузок на стержни. К., 1967 (співавт.); Колебания деформируемых систем. Москва, 1968; 1970; Численные методы решения задач прикладной теории упругости. К., 1968 (співавт.); Воздействие динамических нагрузок на элементы конструкций. К., 1974 (співавт.); Деформирование элементов конструкций под действием ударных и импульсных нагрузок. К., 1978 (співавт.).

Рекомендована література

1. Коваленко А. Д. и др. Анатолий Петрович Филиппов: К 70-летию со дня рожд. // Прикладная механика. 1969. Т. 5, вып. 11;
2. Воробьев Ю. С. и др. Академик Анатолий Петрович Филиппов — лидер научной школы в области динамики и прочности машин: К 110-летию со дня рожд. // Вісн. Нац. тех. ун-ту «Харків. політех. ін-т». Сер. Динаміка та міцність машин. 2009. № 42.

Ю. М. Мацевитий

Бібліографічний опис:

Філіппов Анатолій Петрович / Ю. М. Мацевитий // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891496>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).